

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

גיליון 34 - שנת תשפ"ה גיליון "שלח-לך" - כה' סיוון תשפ"ה, 21 ליוני, 2025

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "שלח-לך" - מי הזיז את הגבינה שלי?!

בשנת 1998 פרסם ספנסר ג'ונסון את ספרו **מי הזיז את הגבינה שלי**. ספר הדרכה שנכתב כאגדה וכמשל ועוסק בדרכי ההתמודדות עם שינויים – דברים של יום ביום בעולם המודרני. הספר הפך לרב מכר, תורגם ל-42 שפות, ומהווה כלי נמכר ב-23 מיליון עותקים.

עלילת הספר מספרת על שני עכברים ושני גמדים המחפשים אחר גבינה שהוזזה ממקומה הקבוע. העכברים מתרוצצים במבוך כדי למצוא גבינה אחרת, ואילו הגמדים מחכים באותו מקום בתקווה שהגבינה תשוב לשם. עם הזמן הרעב גובר ואחד מהם אומר אומץ ויוצא לחפש אחר גבינה חדשה.

החיפוש אחר הגבינה מוצג כמשל לדרכי התמודדות עם שינויים. מן הסיפור עולים כמה עקרונות כגון: "כשיש לך גבינה אתה מאושר", "אם אינך משתנה אתה עלול להיעלם", "תנועה בכיוון חדש מסייעת במציאת גבינה חדשה" ו"אמונות ישנות לא מובילות לגבינה חדשה" ועוד.

פרשתנו פותחת במעשה במרגלים - ראשי השבטים, שיצאו לתור את הארץ וחזרו ובפיהם דיבת הארץ רעה (במדבר יג, לב). חז"ל הראו מלשון הפסוקים שכבר מתחילה יצאו המרגלים לדרך מתוך רצון להכשיל את המהלך של הכניסה לארץ (סוטה לה ע"א).

וכל כך למה?!

על פי דברי הזוהר, המרגלים חששו שעם כניסתם לארץ, הם יאבדו את תפקידם כמנהיגים וכנשיאי השבטים (זוהר חלק ג', קנח). והדבר רמוז בפסוק: **"כָּלֶם אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה"** (במדבר יג, ג) - מעמדם כראשים וכמנהיגים, הוא היה הסיבה לחטא.

בעל "השפת אמת" מסביר את דברי הזוהר ואומר כי הנשיאים לא חששו למעמדם האישי, אלא למצבו הרוחני של עם ישראל. הם חששו שהכניסה לארץ תגרום לנפילה רוחנית לכל דור המדבר. במדבר הם היו סמוכים על שולחן הבורא במן, בבאר ובשאר ניסי המדבר והיו פנויים לעסוק בתורה. אך בארץ ישראל הם יצטרכו להתרגל למציאות חיים טבעית של עבודה ועמל כפיים כדרך הטבע ולא יהיו פנויים ללמוד. ("שפת אמת", במדבר, פרשת שלח, תרל"ט).

ובכל זאת, מדוע הנשיאים טעו?!

תקופת המדבר של קיום ניסי ללא צורך בעבודת כפיים לצורך פרנסה, הייתה תקופת מעבר זמנית בדרך אל הארץ המובטחת - ארץ שאותה יש מצווה לכבוש ולחרוש, לעבוד וליישב כדרכו של עולם.

ומעתה ואילך, האיזון ה"ראוי" בין לימוד התורה לחיי המעשה הוא כדברי רבי ישמעאל: "הנהג בהם מנהג דרך ארץ" - שתהא עוסק גם בפרנסתך. שאם לא כן, תהיה עני ח"ו ותצטרך לבריות וסופך שתתבטל מדברי תורה (ברכות לה ע"ב וברש"י). אולם, אם תעשה את תורתך קבע ואת מלאכתך עראי - זו וזו יתקיימו בידך (דברי רבי יהודה ברבי אלעאי, ברכות, שם)

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

הבה נחזור לנושא בו פתחנו - נושא ההתמודדות עם שינויים.

טעותם של המרגלים הייתה שהם היו צריכים לקבל את רצון ה' ולשתף אתו פעולה מתוך ענווה ולא להתחכם כנגדו ולנסות להכשיל את המהלך של הכניסה לארץ.

המנהיגים אכן זיהו את השינוי ואולי לכאורה גם צדקו בחששותיהם, אולם דרך הפעולה בה הם נקטו בהתמודדות עם השינוי – דרך הדחייה, הייתה שגויה. היה עליהם לקבל את השינוי מתוך ענווה ולשתף אתו פעולה ובמקביל, לתת פתרונות לבעיות ככל שיהיו.

לסיכום הדברים: העולם המודרני מזמן לפתחינו שינויים רבים בתחומי הרוח והחומר. חלקם איומים וחלקם הזדמנויות.

אני תפילה שנדע לזהות את השינויים בעוד מועד, להתמודד מול האיומים ולנצל את ההזדמנויות בתבונה - באמונה, בחכמה ובענווה.

הכרכת שבת שלום

ובתפילה לישראל

אשה רוס

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חברים.**